

IV LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA W RZESZOWIE

IV LO, ul. gen. J. Dąbrowskiego 82, 35-036 Rzeszów, tel. 017 748 29 00, faks 017 748 29 12, e-mail: 4liceum@rz.onet.pl, www.lo4.resman.pl

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

Rok szkolny 2022/2023

Wstęp:

IV Liceum Ogólnokształcące w Rzeszowie jest szkołą skupiającą uczniów bardzo zdolnych i posiadających silną motywację do zdobywania wiedzy. Wszystkie badania prowadzone przez wychowawców i pedagogów wśród uczniów na początku klasy pierwszej wskazują, że niemal wszyscy przychodzą do naszej szkoły z nastawieniem, że jest ona przygotowaniem do podjęcia studiów.

Nasi uczniowie od początku nauki starają się osiągać jak najwyższe wyniki. Duże ambicje uczniów i ich skupienie na nauce silnie rzutują na rodzaj i jakość problemów występujących w naszej szkole. Są to głównie problemy związane z budowaniem własnej tożsamości, kształtowaniem osobowości, nieadekwatnością osiągniętych wyników w nauce w stosunku do własnych oczekiwań, problemy egzystencjalne, rówieśnicze i rodzinne.

Okres pandemii i nauczania zdalnego wygenerował dodatkowe problemy związane z zaburzonymi relacjami rówieśniczymi, zaburzonymi nawykami systematycznego uczęszczania do szkoły i uczenia się, przeżywaniem lęków, stanów depresyjnych i innych trudnych emocji.

1. Założenia teoretyczne wraz z podstawą prawną:

Podstawy prawne dla działań wychowawczo-profilaktycznych w szkole:

1. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. 1991 nr 120 poz. 526).
2. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. 1997 nr 78 poz. 483).
3. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59)
4. Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6 sierpnia 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2020 poz. 1449)

5. Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 lipca 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2020 poz. 1280)
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci i indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży (Dz. U. z 2017 r. poz. 1616) z późniejszymi zmianami.
7. Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 lipca 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. 2020 poz. 1309)
8. Obwieszczenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 17 listopada 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz.U. 2020 poz. 2198)
9. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2005 nr 179 poz. 1485)
10. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. - O ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z dnia 20 października 1994 r.)
11. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. - O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z dnia 12 listopada 1982 r.)
12. Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. 2022 poz. 1700)
13. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 13 stycznia 2022 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2022 poz. 447)
14. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz.U. 2011 nr 209 poz. 1245)
15. Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. 2019 poz. 1696)

Podstawy teoretyczne dla działań wychowawczo-profilaktycznych w szkole:

Przyjęta przez nas definicja wychowania jest zgodna z zapisami zawartymi w Ustawie *Prawo oświatowe*(art. 1 pkt 3), a więc *wychowanie rozumiemy jako wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej*, wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki.

Przyjeliśmy, że działalność wychowawcza w naszej szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

1. **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,

2. **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
3. **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
4. **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

2. Diagnoza potrzeb oraz występujących zagrożeń

Program został opracowany na podstawie diagnozy sytuacji dydaktyczno – wychowawczej w szkole z uwzględnieniem:

- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo – profilaktycznego realizowanego w poprzednim roku szkolnym;
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora szkoły;
- wyników ankiet przeprowadzanych wśród absolwentów, uczniów i rodziców klas pierwszych;
- analizy osiągnięć szkolnych: średnie ocen uzyskiwanych przez uczniów na zakończenie każdego semestru; wyniki matur próbnych i egzaminu maturalnego;
- wniosków i analiz z prac zespołów wychowawczych, zespołów przedmiotowych itp.;
- analizy dokumentacji szkolnej dotyczącej interwencji wychowawczych – dokumentacja wychowawców klas i pedagogów szkolnych, protokoły spotkań Zespołów Nauczycieli Uczących Klasy;
- uwag, spostrzeżeń, wniosków nauczycieli, pedagogów, uczniów, rodziców;
- wniosków i obserwacji wynikających z zajęć integracyjnych klas pierwszych, prowadzonych przez pedagogów i wychowawców;
- obserwacji bieżących zachowań uczniów na terenie szkoły, analizy uwag wpisanych do dziennika;
- zaleceń MEN i kierunków realizacji polityki oświatowej państwa na dany rok szkolny.

W wyniku prowadzonej diagnozy wyłoniono następujące obszary do podjęcia działań wychowawczo – profilaktycznych:

- trudności adaptacyjne wśród uczniów klas pierwszych, związane z przystosowaniem się do nowego środowiska szkolnego i wymagań edukacyjnych liceum;
- problemy w relacjach rówieśniczych wynikające ze specyfiki rozwojowej;
- specyficzne trudności w przyswajaniu wiedzy i osiągnięciu sukcesów edukacyjnych;
- wyzwania związane z przygotowaniem się do matury i radzeniem sobie ze stresem maturalnym;
- problemy z motywacją do systematycznego zdobywania i przyswajania wiedzy;
- trudności z krytycznym podejściem do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych;
- zapewnienie wsparcia w obszarze cyfrowej higieny w przypadku powrotu zdalnego nauczania;
- potrzebę budowania tolerancyjnej i uważnej postawy rodziców i nauczycieli wobec stałej obecności technologii w życiu młodego człowieka w oparciu o dialog i wzajemne zaufanie;

- trudności z adekwatną samoocena i rozpoznawaniem swoich mocnych stron i zasobów, realizowaniem zadań rozwojowych i osiągnięciem wyznaczonych celów;
- konieczność niwelowania sytuacji kryzysowych związanych z wchodzeniem w okres dorosłości oraz ewentualnym ryzykiem izolacji społecznej spowodowanej sytuacją pandemiczną lub inną wymagającą wprowadzenia nauczania zdalnego;
- trudności wynikające z poczucia lęku i zagrożenia spowodowanego działaniami wojennymi toczącymi się na Ukrainie oraz odnalezienia się w sytuacji napływu uchodźców;
- zagrożenia związane ze stanem zdrowia fizycznego i psychicznego uczniów.

3. Sylwetka absolwenta

Celem programu wychowawczo – profilaktycznego jest wychować absolwenta szkoły który:

- dąży do wszechstronnego rozwoju intelektualnego oraz do samodoskonalenia;
- zmierza do dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, co umożliwi mu podejmowanie dojrzałych decyzji;
- potrafi korzystać z różnych źródeł wiedzy i samodzielnie selekcjonować informacje; ma krytyczne podejście do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych;
- twórczo poszukuje i dąży do rozwoju własnych zainteresowań;
- potrafi wykorzystać swoje możliwości, zdolności i talenty;
- świadomie kształtuje swój charakter;
- potrafi zaspokajać swoje potrzeby psychoemocjonalne zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami, rozumie konieczność budowania odporności psychicznej i dbania o zdrowie psychiczne;
- jest przedsiębiorczy, kreatywny oraz podejmuje wyzwania;
- potrafi kierować swoim rozwojem osobistym i edukacyjno – zawodowym;
- cechuje go postawa prospołeczna i tolerancja;
- potrafi współpracować w zespołach międzykulturowych;
- cechuje go duży stopień odpowiedzialności za siebie, innych i podejmowane działania;
- prezentuje postawy prorodzinne, prospołeczne;
- angażuje się w działania na rzecz innych osób;
- prezentuje wysoki poziom kultury osobistej i kultury słowa;
- ma twórczy i krytyczny stosunek do rzeczywistości;
- czuje się członkiem społeczności regionalnej, obywatelem swojego kraju, patriotą, Europejczykiem;
- przejawia postawę szacunku dla kultury, tradycji i dorobku narodowego, przy jednoczesnym otwarciu i poszanowaniu wartości odmiennych kultur;
- rozumie istotę odpowiedzialności prawnej i moralnej;
- jest świadomym użytkownikiem dóbr kultury;
- jest wyposażony w podstawową wiedzę o uzależnieniach różnego typu i potrafi świadomie ich unikać;
- prowadzi zdrowy i proekologiczny styl życia, jest wolny od uzależnień;
- potrafi świadomie i bezpiecznie poruszać się w cyberprzestrzeni.

4. Zadania wychowawczo – profilaktyczne.

1) Wspieranie rozwoju poznawczego, emocjonalnego i psychicznego ucznia.

ZADANIA WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE	SPOSÓBY REALIZACJI	ODPOWIE- DZIALNI	TERMINY
<p>Wspieranie ucznia w rozwoju intelektualnym.</p>	<p>Prowadzenie rozmów indywidualnych lub zajęć dotyczących zagadnień:</p> <ul style="list-style-type: none"> - budowanie nawyku skutecznego i efektywnego samokształcenia oraz samooceny; - rozwijanie u uczniów kompetencji uczenia się przez całe życie, chęci podnoszenia swoich kwalifikacji; - rozwijanie uczniów w kierunku rozpoznawania i nazywania mocnych stron, predyspozycji i uzdolnień, a także indywidualnych potrzeb; - umacnianie poczucia własnej wartości oraz wspierania indywidualności; - kształtowanie psychicznej odporności, umiejętności radzenia sobie w sytuacji kryzysowej. 	<p>Wychowawcy Pedagodzy Psycholodzy</p>	<p>cały rok</p>
	<p>Rozpoznawanie przyczyn niepowodzeń i trudności, które utrudniają rozwój ucznia. Wspieranie ucznia w niwelowaniu przyczyn niepowodzeń i wypracowywaniu strategii osiągnięcia sukcesów edukacyjnych.</p>	<p>Wychowawcy Pedagodzy Psycholodzy</p>	<p>na bieżąco</p>
	<p>Podnoszenie kompetencji nauczycieli w obszarze zindywidualizowania pracy z uczniem, poprzez różne formy samokształcenia lub doskonalenia wewnątrz lub zewnątrzszkolnego;</p>	<p>Dyrektor, ZP, ZW</p>	<p>zgodnie z potrzebami</p>
	<p>Pomoc rodzicom w rozpoznawaniu oraz rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów poprzez indywidualne rozmowy lub spotkania na wywiadówkach.</p>	<p>Wychowawcy Pedagodzy Psycholodzy Nauczyciele</p>	<p>na bieżąco</p>
	<p>Rozwijanie motywacji do nauki poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukazywanie celowości / sensu uczenia się, szukanie własnych „źródeł” motywacji; - umożliwianie osiągnięcia sukcesów poprzez udział w konkursach organizowanych na terenie szkoły lub poza; - promowanie osiągniętych przez uczniów sukcesów: na tablicach szkolnych i stronie internetowej szkoły; - nagradzanie uczniów za sukcesy naukowe i inne osiągnięcia; - promowanie wiedzy poprzez udział w spotkaniach z „ludźmi sukcesu”; - współpraca z uczelniami wyższymi. 	<p>Wychowawcy Pedagodzy Psycholodzy Nauczyciele</p>	<p>cały rok</p>

	Podnoszenie kompetencji nauczycieli w kierunku pracy z uczniem zdolnym poprzez różne formy samokształcenia, doskonalenia wewnątrzszkolnego i zewnątrzszkolnego.	Dyrektor, ZP	
	Współpraca z rodzicami w celu ustalenia sposobów i form wspierania ucznia zdolnego.	Wychowawcy, Nauczyciele	na bieżąco
Kształtowanie umiejętności racjonalnego korzystania z różnych źródeł informacji.	Praca nad rozwojem czytelnictwa poprzez: - prowadzenie lekcji bibliotecznych; - wystawy tematyczne w korytarzu szkoły; - prowadzenie fanpage „U Kopernika w bibliotece”.	Nauczyciele biblioteki	cały rok
	Prowadzenie zajęć lub rozmów indywidualnych mających na celu: - rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji zawartych w różnych źródłach z naciskiem na analizę wpływów rówieśników i mediów; - utrwalanie informacji o bezpiecznych zachowaniach podczas korzystania z portali społecznościowych oraz metod przeciwdziałania cyberprzemocy; - kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.	Wychowawcy Pedagodzy Psycholodzy Nauczyciele	cały rok
	Zorganizowanie zajęć warsztatowych dla uczniów poświęconych problematyce cyberprzemocy.	Specjaliści z zewnątrz	wg potrzeb
	Podnoszenie kompetencji nauczycieli w obszarze wiedzy dotyczącej cyberprzemocy poprzez samodoskonalenie lub udział w różnych szkoleniach.	Specjaliści z zewnątrz	wg potrzeb
Rozwijanie indywidualnych zainteresowań młodzieży i zachęcanie do zaangażowania w różne formy aktywności.	- rozpoznawanie zainteresowań, możliwości, zdolności i predyspozycji uczniów; - organizacja zajęć pozalekcyjnych, kół przedmiotowych, zajęć sportowo – rekreacyjnych; - udział uczniów w organizowanych zajęciach;	Wychowawcy, Nauczyciele	na bieżąco
	- organizowanie wyjść do instytucji kultury, wycieczek przedmiotowych; - organizacja konkursów: wiedzy, prozy, poezji, plastycznych, muzycznych (piosenki, także obcojęzycznej), fotograficznych, sportowych i innych - przygotowanie i udział uczniów w konkursach literackich, plastycznych, artystycznych, recytatorskich; - dokumentowanie i prezentacja osiągnięć uczniów - monitorowanie przez nauczycieli ofert konkursów organizowanych przez różne instytucje i zachęcanie uczniów do brania w nich udziału;	Wychowawcy, Nauczyciele	zgodnie z harmonogramem
	Tworzenie i wdrażanie przez nauczycieli nowatorskich programów zajęć pozalekcyjnych.	Nauczyciele	cały rok

	Angażowanie rodziców w pomoc przy organizacji konkursów, wyjazdów itp.	Wychowawcy, nauczyciele	wg potrzeb
Kształtowanie umiejętności intrapsychicznych	<p>Prowadzenie godzin wychowawczych na temat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - strategię radzenia sobie ze stresem, sytuacją kryzysową, traumatyczną; - zarządzanie sobą w czasie; - empatia i wyrażanie własnych uczuć; - umiejętność asertywnego radzenia sobie w relacjach z innymi; - umiejętności komunikacyjne; - samoocena; - motywacja; - umiejętność rozwiązywanie konfliktów; - stereotypy, dyskryminacja, uprzedzenia a budowanie pozytywnych relacji społecznych; - jak budować podmiotowe relacje z innymi oparte o szacunek, akceptacje i zrozumienie. 	Wychowawcy, Pedagodzy Psycholodzy	cały rok
	<p>Prowadzenie rozmów indywidualnych lub zajęć dotyczących zagadnień:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uświadamianie konieczności pracy nad sobą dla zwiększenia wiary w siebie, poczucia własnej wartości i umiejętności podejmowania decyzji; - rozwijanie umiejętności zaspokajania potrzeb psychoemocjonalnych w sposób zgodny z przyjętymi normami, regułami i zasadami; - zastosowanie w praktyce umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów, ustalania priorytetów, kształtowanie świadomości własnych ograniczeń i potrzeby ciągłego rozwoju; - rozwijanie wytrwałości w dążeniu do celu, wyzwalanie potrzeby bycia ambitnym, ukazywanie korzyści wynikających z planowania własnych działań i inwestowania w siebie; - rozwijanie kreatywności oraz umiejętności zespołowego działania i logicznego myślenia u uczniów. 	Wychowawcy, Pedagodzy Psycholodzy	cały rok
Wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych	Analiza zapotrzebowania uczniów na informacje związane z planowaniem kształcenia i kariery zawodowej, poprzez rozmowy z uczniami, rodzicami i nauczycielami.	Wychowawcy Pedagodzy Psycholodzy	na bieżąco
	Indywidualne rozmowy z uczniami mające na celu wsparcie w podjęciu decyzji o dalszym kierunku kształcenia, wyboru zawodu, poprzez pomoc w precyzowaniu uzdolnień, mocnych stron i celów życiowych.		wg potrzeb
	Rozwijanie zdolności do szukania powiązań między indywidualnym potencjałem, a planowaną w przyszłości aktywnością zawodową.	Nauczyciele	cały rok

predyspozycji i określaniu dalszej drogi edukacyjno - zawodowej	Prowadzenie zajęć z zakresu poradnictwa zawodowego.	Specjaliści Rynku Pracy	wg potrzeb
	Kierowanie na badania w zakresie preorientacji zawodowej prowadzone na terenie Urzędu Pracy i Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.	Pedagodzy Psycholodzy	
	Gromadzenie, aktualizowanie oraz udostępnianie bazy materiałów (ulotki, informatory, publikacje) dotyczących preorientacji edukacyjno – zawodowej.	Nauczyciele biblioteki Pedagodzy	cały rok
	Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, a także z przedstawicielami uczelni wyższych (także zagranicznych)	Cała społeczność szkoły	wg potrzeb
	Udział młodzieży w dniach otwartych uczelni wyższych i w targach edukacyjnych.	Wychowawcy	
	Udział młodzieży w spotkaniach z absolwentami IVLO (studentami, pracownikami, pracodawcami) w celu zapoznania ze ścieżką kariery i możliwościami podjęcia zatrudnienia.	Cała społeczność szkoły	
	Współpraca nauczycieli, wychowawców w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie preorientacji zawodowej uczniów.		cały rok
	Angażowanie rodziców w organizację spotkań dla uczniów z przedstawicielami różnych zawodów, przedstawicielami uczelni wyższych, itp.	Wychowawcy Pedagodzy	wg potrzeb

2) Kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, prorodzinnych.

ZADANIA WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE	SPOSÓBY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMINY
Budowanie w klasie bezpiecznego środowiska oraz wdrażanie do podejmowania	Prowadzenie rozmów indywidualnych oraz zajęć mających na celu rozwijanie umiejętności interpersonalnych uczniów oraz rozwijanie więzi z grupą społeczną.	Nauczyciele	na bieżąco
	Organizowanie wycieczek integracyjnych, tematycznych godzin wychowawczych i wprowadzanie elementów integracyjnych na różnych lekcjach w celu budowania konstruktywnych relacji rówieśniczych.	Wychowawcy Pedagodzy Psycholodzy	I sem
	Rozpoznawanie przejawów nieprawidłowych relacji interpersonalnych i prowadzenie działań interwencyjnych w tym zakresie.		na bieżąco
	Uświadamianie uczniom konieczności podejmowania różnych ról społecznych i potrzeby respektowania zasad społecznych poprzez:	Dyrekcja	cały rok

odpowiedzialności za realizację określonych zadań lub dziedzin życia szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> - znajomość i przestrzeganie zapisów w dokumentach szkoły (Statut Szkoły, WSO) - wyciąganie konsekwencji w przypadku łamania regulaminów obowiązujących w szkole - aktywizowanie uczniów i rodziców do udziału w opracowaniu dokumentów szkolnych, planowaniu godzin wychowawczych, zajęć pozalekcyjnych, wycieczek, imprez klasowych; - aktywny udział Samorządów Klasowych w organizację uroczystości szkolnych oraz innych uroczystości o charakterze państwowym i religijnym; - udział młodzieży w uroczystościach szkolnych zgodnie z kalendarzem imprez; - prowadzeni rozmów indywidualnych lub zajęć z uczniami na temat podejmowanych ról społecznych i konsekwencji z tym związanych. 	ZW Nauczyciele odpowiedzialni wg kalendarza imprez	zg z harmonogramem
Umacnianie współpracy z rodzicami i wspomaganie wychowawczej roli rodziny.	Udzielanie merytorycznego wsparcia rodzicom w obszarach związanych z wyzwaniem stojącymi przed uczniami w związku z pobytem w szkole średniej, okresem dojrzewania, stresem przedmaturalnym i in. Zapewnienie wsparcia psychopedagogicznego w związku z sytuacją kryzysową.	Wychowawcy Pedagodzy Psycholodzy	początek roku szkolnego
	Udział rodziców we współtworzeniu programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły i programów wychowawczych klas.	ZW	I sem
	Angażowanie rodziców w życie klasy i szkoły, organizację imprez, wyjazdów, wycieczek i realizację zadań statutowych szkoły w celu podwyższenia jakości kształcenia.	Wychowawcy	cały rok
	Wspieranie rodziców w zakresie rozpoznawania możliwości i potrzeb uczniów oraz sposobów wsparcia ucznia szczególnie uzdolnionego lub z niepowodzeniami szkolnymi, a także uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.	Wychowawcy Pedagodzy Psycholodzy	
	Wspieranie rodziców w zakresie radzenia sobie w różnorodnych sytuacjach trudnych, udzielanie informacji dotyczących specjalistów i ośrodków pomocy	Pedagodzy Psycholodzy	
	Utrzymywanie systematycznego kontaktu poprzez uczestniczenie w wywiadówkach, konsultacjach, spotkaniach informacyjnych oraz indywidualnych spotkaniach, a także kontakty telefoniczne i przez dziennik elektroniczny.	Wychowawcy	
	Zapraszanie rodziców do udziału w uroczystościach szkolnych.	Dyrekcja Wychowawcy	wg kalendarza imprez
	Podnoszenie kompetencji nauczycieli w kierunku udzielania wsparcia i współpracy z rodzicami.	Dyrekcja	wg potrzeb
	Rozwijanie świadomości istnienia potrzeby wspólnego działania na rzecz innych osób poprzez:	Wychowawcy Nauczyciele	

Kształtowanie prospołecznych postaw uczniów i rozwijanie pozytywnego systemu wartości w klasie.	<ul style="list-style-type: none"> - uświadamianie konieczności pomocy osobą dotkniętym skutkami pandemii Covid-19 (pomoc w robieniu zakupów, opieka nad osobami samotnymi itp.) - wolontariat uczniów na rzecz Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej, Rzeszowskiego Hospicjum, Świetlic Socjoterapeutycznych, organizacji pomagających osobom niepełnosprawnym itp. - organizowanie akcji humanitarnych (zbiórki pieniędzy lub darów dla potrzebujących np. Szlachetna Paczka); - udział w WOŚP; - działanie Szkolnego koła Caritas. 	Pedagodzy Psycholodzy	wg planów pracy
	Współpraca nauczycieli z instytucjami i organizacjami potrzebującymi wsparcia wolontariackiego.	Cała społeczność szkoły	cały rok
	Udział młodzieży w pracach na rzecz szkoły i środowiska.	Wychowawcy Pedagodzy Psycholodzy	na bieżąco
	Organizowanie różnych form pomocy koleżeńskiej / nauczycielskiej dla potrzebujących (np. udostępnienie podręczników, pomocy dydaktycznych dla uczniów w trudnej sytuacji materialnej itp.).	Wychowawcy SU	wg potrzeb
	Koordynowanie programów wsparcia stypendialnego.	Pedagodzy Wychowawcy	wg harmonogramu
	Angażowanie rodziców w akcje organizowane na terenie szkoły lub poza nią.	Dyrekcja Wychowawcy	na bieżąco

3) Kształtowanie u uczniów postaw obywatelskich, patriotycznych, europejskich w duchu poszanowania wartości uniwersalnych i narodowych, państwowych i lokalnych, a także poszerzenie wiedzy na temat innych kultur.

ZADANIA WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE	SPOSÓBY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMINY
	Ekspozowanie elementów patriotycznych w kalendarzu imprez szkolnych oraz ekspozowanie treści patriotycznych w trakcie lekcji z poszczególnych przedmiotów.	Dyrekcja Nauczyciele	na bieżąco
	Realizacja ceremoniału szkolnego:		wg

Kształtowanie postaw szacunku dla kultury, tradycji i dorobku narodowego oraz aktywnego uczestnictwa w życiu szkoły. Wychowywanie do wrażliwości naprawdę i dobro.	- logo szkoły, sztandar szkoły, hymn szkoły; - poczet sztandarowy; - udział w uroczystościach tworzących ceremoniał szkolny z udziałem pocztu sztandarowego tj. rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego, obchody Dnia Patrona Szkoły, uroczystości związane ze świętami narodowymi i innymi wydarzeniami;	M. Żewakowski	kalendarza imprez
	Obchody Dnia Patrona Szkoły: - lekcje kopernikowskie dla klas pierwszych, okolicznościowe wykłady pracowników uczelni wyższych; - przygotowanie i prezentacja części artystycznej w ramach głównej uroczystości obchodów Dnia Patrona; - uroczyste wręczenie Dyplomów Kopernikowskich, spotkanie z rodzicami wyróżnionych uczniów.	cała społeczność szkolna	II sem
	Poznawanie historii i tradycji IVLO oraz podtrzymywanie tradycji szkoły poprzez: - lekcje wychowawcze; - prezentacje kroniki szkoły i kroniki klas, kroniki olimpijczyków; - spotkania z absolwentami; - organizacja i uczestniczenie w jubileuszach szkoły.		
	Poznawanie przez uczniów miejsc ważnych dla pamięci narodowej, z wykorzystaniem różnych form upamiętniania postaci i wydarzeń z przeszłości, a także obchodami najważniejszych świąt narodowych i kultywowania symboli państwowych.	Wychowawcy Nauczyciele historii / vos	wg kalendarza
	Wyjścia i wycieczki w ramach lekcji historii: wycieczki Koła Historii Regionalnej, wycieczki tematyczne do miejsc pamięci narodowej. Przygotowanie uczniów do olimpiad;	Nauczyciele historii / vos	
Przygotowanie uczniów do aktywnego udziału w życiu społecznym oraz do tworzenia własnych hierarchii wartości.	Prowadzenie rozmów indywidualnych oraz zajęć poświęconych zagadnieniom aksjologicznym.	Nauczyciele	cały rok
	Rozwijanie samorządności uczniowskiej poprzez: - angażowanie uczniów w działania promujące szkołę; - angażowanie uczniów w przygotowanie materiałów na stronę internetową szkoły; - angażowanie uczniów w przygotowanie uroczystości i aktywności pozaszkolnej.	SU ZW Nauczyciele	
	Organizacja wyjść do IPN, udział w imprezach związanych z obchodami różnych świąt państwowych, poznawanie tradycji, kultury i historii Polski,	Wychowawcy Nauczyciele	

	Europy i świata w ramach lekcji przedmiotowych i zajęć pozalekcyjnych.	historii / wos	
	Inicjatywy Samorządu Uczniowskiego i organizacji młodzieżowych (spotkania z posłami, radnymi, praca w Radzie Młodzieży Rzeszowa).	Opiekunowie SU	wg planu pracy
Umocnienie poczucia europejskości.	Poszerzenie wiedzy na temat innych kultur oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości, poprzez: - wymiany młodzieży ze szkołami w Anglii, Niemczech, Hiszpanii; - udział w projektach międzynarodowych; - organizowanie spotkań z podróżnikami.	Nauczyciele języków obcych Nauczyciele geografii	wg harmonogramu

4) Bezpieczeństwo i profilaktyka zachowań ryzykownych - kształtowanie umiejętności rozpoznawania zagrożeń cywilizacyjnych oraz podejmowania właściwych wyborów w obliczu trudnych życiowych problemów i popularyzacja pożądanych postaw gwarantujących bezpieczeństwo w życiu osobistym i społecznym.

ZADANIA WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE	SPOSÓBY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMINY
Upowszechnianie wśród uczniów, rodziców i nauczycieli wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń i sytuacji nadzwyczajnych – w tym związanych z korzystaniem z technologii informacyjno – komunikacyjnych.	Prowadzenie zajęć z uczniami lub rozmów indywidualnych na temat warunków zdrowego życia, bezpiecznego korzystania z technologii informacyjno – komunikacyjnej oraz występujących zagrożeń.	ZW Nauczyciele	cały rok
	Przeciwdziałanie problematycznemu użytkowaniu Internetu i mediów elektronicznych oraz reagowania w sytuacjach występowania zachowań zagrażających funkcjonowaniu w cyberprzestrzeni.	Lider ds. bezpieczeństwa cyfrowego	wg potrzeb
	Prowadzenie zajęć z uczniami lub rozmów indywidualnych na temat sposobów skutecznego radzenia sobie z zagrożeniami cyfrowego świata.	ZW Nauczyciele	cały rok
	Edukacja uczniów - prelekcje z przedstawicielami Komendy Miejskiej Policji dotyczące odpowiedzialności karnej nieletnich oraz ochrony prawnej.	Dyrekcja	I sem
	Edukacja nauczycieli i rodziców w kierunku higieny cyfrowej oraz bezpiecznego funkcjonowania w cyberprzestrzeni.	Dyrekcja	wg potrzeb
	Doskonalenie umiejętności rozpoznawania przez uczniów zagrożeń cywilizacyjnych (uzależnienia, sekty, subkultury, choroby) i manipulacji polityczno – gospodarczych (rasizm, nietolerancja, terroryzm itp.)	ZW Nauczyciele	na bieżąco

Kształtowanie poczucia odpowiedzialności uczniów za bezpieczeństwo w szkole i w sieci internetowej, a także za własne czyny.	Zapoznavanie i przypominanie o konsekwencjach wynikających z łamania bezpieczeństwa i stwarzania zagrożenia dla siebie i innych oraz występowania zjawiska agresji i przemocy oraz cyberprzemocy.	Wychowawcy	I sem
	Podnoszenie kompetencji rodziców w zakresie wiedzy dotyczącej obowiązujących przepisów wewnątrzszkolnych i procedur reagowania w sytuacji kryzysowej.		
	Doskonalenie przez nauczycieli sposób radzenia sobie w różnych sytuacjach zagrożenia poprzez aktualizacja procedur reagowania w sytuacjach kryzysowych.	ZW	wg potrzeb
	Prowadzenie lekcji poświęconych wybranym aspektom cyberbezpieczeństwa.	Wychowawcy Nauczyciele informatyki Pedagodzy Psycholodzy	
	Realizacja projektów edukacyjnych uwzględniających nowe technologie informacyjno – komunikacyjne oraz organizacja dnia bezpieczeństwa cyfrowego w szkole (konkursy, prelekcje, warsztaty, dyskusje, happeningi, pikniki i inne formy popularyzacji tematyki cyberbezpieczeństwa).	Lider ds. bezpieczeństwa cyfrowego ZW Nauczyciele	zgodnie z harmonogramem
Kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów.	Utrwalanie zachowań sprzyjających zdrowiu lub zmianę zachowań ryzykownych na prozdrowotne, poprzez realizację tematów na godzinach wychowawczych tj: - czym jest zdrowie, od czego zależy i jak należy o nie dbać; - rozwijanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie własne i innych; - wzmacnianie poczucia własnej wartości i wiary w swoje możliwości; - tworzenie zdrowego środowiska w domu, szkole, miejscu pracy itp.; - zagrożenia psychofizyczne w okresie adolescencji; - zaburzenia odżywiania; - zagrożenia związane z nadużywaniem leków i nadużywaniem substancji psychoaktywnych.	Wychowawcy Nauczyciele biologii Higienistka Pedagodzy	cały rok
	Utrwalanie umiejętności rozpoznawania symptomów zagrożeń zdrowia fizycznego i psychicznego.	Wychowawcy Higienistka	na bieżąco
	Realizacja programów profilaktyczno – edukacyjnych Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej lub innych.	Pedagodzy Higienistka	zg z ofertą
	Uczenie zachowań bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób poprzez dostarczanie wiedzy na temat współcześnie występujących chorób.	Nauczyciele biologii	

	Ugruntowanie wiedzy w zakresie zdrowego odżywiania się.		cały rok
	Uświadomienie korzyści płynących z aktywności fizycznej i wdrażania profilaktyki zdrowego trybu życia.	Wychowawcy Nauczyciele wf Pedagodzy	
Popularyzacja zdrowego stylu życia. Wzmacnianie edukacji ekologicznej i rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.	Realizacja tematów związanych ze zdrowym stylem życia na lekcjach przedmiotowych i godzinach wychowawczych.	Wychowawcy Nauczyciele	
	Działalność Szkolnego Koła PTTK.	Opiekunowie	wg planu
	Udział w różnych programach i przedsięwzięciach mających na celu poprawę sprawności fizycznej: - program zajęć sportowych w ramach profilaktyki przeciwalkoholowej, - organizacja wewnątrzszkolnych turniejów i zawodów sportowych, - organizacja wyjazdów sportowo – rekreacyjnych.	Nauczyciele wf	wg harmonogramu
	Udział uczniów w imprezach prozdrowotnych organizowanych przez Samorząd Uczniowski i inne podmioty.	SU	wg planu
	Angażowanie rodziców w pomoc przy organizacji lub realizacji inicjatyw popularyzujących zdrowy styl życia.	Dyrekcja Wychowawcy	na bieżąco
	Udział w akcjach proekologicznych – „Sprzątanie Świata”, prace porządkowe na cmentarzu w kwaterach żołnierzy oraz dyrektorów i nauczycieli naszej szkoły.	Wychowawcy	
	Udział w konkursach propagujących wiedzę proekologiczną.	Nauczyciele biologii	wg harmonogramu
	Przygotowanie młodzieży do Olimpiady Wiedzy Ekologicznej.		
Podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień chemicznych i behawioralnych oraz profilaktyki zachowań ryzykownych.	Prowadzenie zajęć lub rozmów indywidualnych dotyczących zagrożeń związanych z uzależnieniami lub zachowaniami ryzykownymi.	Wychowawcy Pedagodzy Psycholodzy	wg potrzeb
	Realizowanie w szkole programów profilaktycznych proponowanych przez placówki promujące zdrowie i przeciwdziałanie zagrożeniom np.: (WSS– E, Karan, SP ZOZ CLU).	Dyrekcja	zg z ofertą
	Organizowanie spotkań ze specjalistami zajmującymi się profilaktyką uzależnień.	Dyrekcja Pedagodzy Psycholodzy	wg potrzeb
	Prowadzenie spotkań przez higienistkę szkolną w ramach programów profilaktycznych np.: „Profilaktyka zdrowia psychicznego”, „Profilaktyka wczesnego wykrywania raka piersi”, „Zdrowe odżywianie”.	Higienistka	wg harmonogramu

	Poszerzenie wiedzy rodziców, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków psychoaktywnych, a także suplementów diety i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu sytuacjach.	Specjaliści z zewnątrz Pedagodzy Psycholodzy	wg potrzeb
Wspieranie ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych.	Objęcie wsparciem uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych. - identyfikowanie uczniów wymagających pomocy psychologiczno – pedagogicznej - współpraca z rodzicami w celu koordynowania form wsparcia ucznia; - podejmowanie stosownych działań w celu poprawy funkcjonowania ucznia; - współpraca z poradnią i specjalistami w procesie diagnostycznym i postdiagnostycznym - wspieranie rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych oraz rozwijaniu umiejętności wychowawczych.	Pedagodzy Psycholodzy Wychowawcy	cały rok
	Opieka nad uczniami z niepowodzeniami szkolnymi i w sytuacji kryzysowej, a także w sytuacji przejawiania zachowań ryzykownych.	Pedagodzy Psycholodzy Wychowawcy	cały rok
	Udzielanie wsparcia uczniom cierpiącym na problemy zdrowotne (choroby przewlekłe, problemy fizyczne i psychiczne)	Pedagodzy, Psycholodzy	cały rok
	Prowadzenie działań związanych z dostosowaniem matury do specjalnych potrzeb i możliwości uczniów.	Pedagodzy Psycholodzy	zgodnie z harmonogramem

5. Strategia ewaluacji programu

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość.

Do przeprowadzenia ewaluacji wykorzystywane są:

- obserwacja i analiza zachowań uczniów, rodziców i nauczycieli;
- obserwacja postępów w nauce uczniów;
- analiza uzyskiwanych ocen i wyników egzaminów;
- analiza frekwencji na zajęciach dydaktycznych;
- prowadzenie rozmów ewaluacyjnych i badań ankietowych;
- analiza udziału uczniów w konkursach, olimpiadach;
- analiza zainteresowania uczniów zajęciami dodatkowymi organizowanymi w szkole;
- analiza udziału uczniów w pracach samorządu szkolnego, wolontariacie, akcjach charytatywnych itp.;
- analiza dokumentacji szkoły.

6. Organizacja i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej jako obszar działań wychowawczo-profilaktycznych szkoły.

W IV Liceum Ogólnokształcącym pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana jest zgodnie z zapisami zawartymi w obowiązujących *Rozporządzeniach Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach*.

Według przepisów oświatowych „pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana uczniowi w szkole polega na rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia i czynników środowiskowych wpływających na jego funkcjonowanie w szkole w celu wspierania potencjału rozwojowego ucznia i stwarzania warunków do jego aktywnego i pełnego uczestnictwa w życiu szkoły oraz w środowisku społecznym”.

Udzielając poszczególnym uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w trakcie podejmowania stosownych działań szkoła kieruje się:

- 1) Zaleceniami zawartymi w dokumentacji ucznia:
 - orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego;
 - orzeczenia o potrzebie nauczania indywidualnego;
 - opinie poradni psychologiczno-pedagogicznych i innych poradni specjalistycznych.

2) Zaleceniami medyczo-psychologicznymi:

- zalecenia lekarzy prowadzących leczenie uczniów;
- ogólne zalecenia medyczne związane z postępowaniem z osobami cierpiącymi na określone dysfunkcje i schorzenia;
- zalecenia psychologów i psychoterapeutów prowadzących terapię uczniów;
- ogólne zalecenia psychologiczne związane z postępowaniem z osobami cierpiącymi na określone dysfunkcje i schorzenia;
- zaleceniami zawartymi w literaturze psychologicznej dotyczącej rozwoju nastolatka, jego potrzeb i problemów w okresie dojrzewania;
- informacjami uzyskanymi w trakcie różnorodnych szkoleń na temat problemów, potrzeb i sposobów udzielania pomocy uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

3) Zaleceniami wyartykułowanymi przez rodziców, opiekunów lub inne osoby z rodziny ucznia.

4) Potrzebami i oczekiwaniami zgłaszanymi przez samego ucznia: ze względu na fakt, że nasi uczniowie są w wieku 14 -19 lat, szczególnie ważne jest by w trakcie podejmowanych wobec nich działań uwzględniać ich zdanie.

W IV LO pomocą psychologiczno-pedagogiczną obejmowani są uczniowie z następujących grup (określonych w w/w rozporządzeniu), względem których podejmowane są adekwatne do ich potrzeb działania:

- 1) uczniowie niepełnosprawni – posiadający orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego:
 - a) zapoznanie się z treścią orzeczenia (przez pedagoga, wychowawcę, nauczycieli), diagnozą, zaleceniami i koniecznością dokonania rozpoznania możliwości i potrzeb ucznia związanych z jego pobytem w liceum;
 - b) wpisanie do e-dziennika informacji (przez pedagoga szkolnego) o powodach wydania orzeczenia i zaleceniach;
 - c) rozmowa z rodzicem ucznia podczas składania w szkole orzeczenia lub na spotkaniu zespołu;
 - d) podejmowanie przez nauczycieli działań zmierzających do jak najszybszego i najlepszego poznania ucznia, który rozpoczyna naukę w naszej szkole lub zebrania posiadanych informacji o uczniu, który uzyskał orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego w trakcie pobytu w liceum;
 - e) w trakcie spotkania Zespołu ds. udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej omówienie i przeanalizowanie mocnych stron, trudności, potrzeb ucznia i sposobów udzielania mu wsparcia i pomocy;
 - f) zebranie posiadanych informacji i sformułowanie WOPFU i IPET (przez wychowawcę lub pedagoga);
 - g) organizacja zajęć rewalidacyjnych i innych zajęć specjalistycznych (zgodnie z zaleceniami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej);

- h) ustalenie z uczniem i jego rodzicami poziomu ujawniania rówieśnikom problemów ucznia;
 - i) wdrożenie zaplanowanych działań;
 - w miarę możliwości dostosowywanie metod pracy do potrzeb i możliwości ucznia;
 - w indywidualnej rozmowie z uczniem, każdy nauczyciel ustala sposoby sprawdzania wiedzy i oceniania postępów ucznia (np. czy uczeń będzie odpowiadał ustnie, przy tablicy czy tylko pisemnie);
 - udzielanie uczniowi wsparcia w trakcie bieżącej pracy dydaktyczno-wychowawczej oraz rozmów indywidualnych prowadzonych przez nauczycieli, wychowawcę, pedagogów (w zależności od potrzeb ucznia)
 - j) prowadzenie obserwacji postępów ucznia, ewaluacji i aktualizowanie WOPFU i IPET;
 - k) dostosowanie organizacji egzaminu maturalnego do potrzeb ucznia.
- 2) uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: posiadający opinie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie, u których nauczyciele dostrzegają trudności mogące mieć podłoże w dysleksji i zachęcają ucznia i jego rodziców do zdiagnozowania przyczyny swoich problemów:
- a) zapoznanie się z treścią opinii (przez pedagoga, wychowawcę, nauczycieli) i zaleceniami poradni;
 - b) umieszczenie przez pedagoga informacji o posiadanej opinii PPP i trudnościach ucznia w e-dzienniku;
 - c) ustalenie z uczniem (przez nauczycieli tych przedmiotów, na których ujawniają się trudności dyslektyczne) sposobów sprawdzania wiedzy;
 - d) w sytuacji posiadania przez ucznia specyficznych trudności w uczeniu się, określenie sposobu dostosowania egzaminu maturalnego (dostosowanie kryteriów oceniania, pisanie na komputerze).
- 3) uczniowie z zaburzeniami zachowania lub emocji:
- a) po uzyskaniu informacji o problemach ucznia od jego rodziców lub samego ucznia, otoczenie ucznia ustalonymi z uczniem i/lub rodzicami sposobami pomocy;
 - b) dostosowanie podejmowanych działań do potrzeb ucznia (rozmowy z wychowawcą, pedagogiem, psychologiem; ustalenie z nauczycielami sposobów wspierania ucznia);
 - c) wpisanie informacji o potrzebie udzielania uczniowi wsparcia w e-dziennik (przez wychowawcę lub pedagoga);
 - d) w sytuacji poważniejszych problemów ucznia zorganizowanie spotkania Zespołu Nauczycieli Uczących Klasę (z możliwością udziału rodzica) i omówienie problemów i potrzeb ucznia;
 - e) w sytuacji zauważenia przez nauczycieli niepokojących zachowań ucznia, rozmowa z rodzicami, w razie potrzeby zalecenie kontaktu ze specjalistą;
 - f) dostosowanie organizacji egzaminu maturalnego do potrzeb ucznia;

4) uczniowie ze szczególnymi uzdolnieniami:

- a) rozpoznanie uzdolnień ucznia;
- b) ustalenie z uczniem i jego rodzicami sposobów wspierania rozwoju jego uzdolnień (przygotowywanie przez nauczyciela dodatkowych materiałów; konsultacje, udział w kółkach; pomoc w przygotowywaniu się do konkursów, olimpiad; objęcie ucznia realizowaniem indywidualnego programu/toku nauki itp.);
- c) zachęcanie i umożliwianie brania udziału w konkursach, olimpiadach;
- d) informowanie uczniów, którzy osiągają sukcesy o możliwych stypendiach; pomoc w wypełnianiu i składaniu wniosków stypendialnych;

5) uczniowie z deficytami kompetencji i zaburzeniami sprawności językowych:

- a) zapoznanie się nauczycieli, wychowawcy i pedagogów z informacjami nt. przyczyn i charakteru zaburzeń;
- b) wpisanie informacji o rodzaju zaburzeń i potrzebie udzielania uczniowi wsparcia w e-dziennik (przez wychowawcę lub pedagoga);
- c) ustalenie z uczniem i jego rodzicami sposobów udzielania wsparcia i pomocy (np. unikania długich wypowiedzi ustnych);
- d) dostosowanie organizacji egzaminu maturalnego do potrzeb ucznia;

6) uczniowie z chorobami przewlekłymi;

- a) zapoznanie się nauczycieli, wychowawcy i pedagogów z informacjami nt. przyczyn i charakteru choroby;
- b) ustalenie z uczniem i jego rodzicami sposobów udzielania wsparcia i pomocy;
- c) wpisanie informacji o rodzaju choroby i potrzebie udzielania uczniowi wsparcia w e-dziennik (przez wychowawcę lub pedagoga);
- d) udzielenie uczniowi i rodzicom informacji o możliwości objęcia ucznia zindywidualizowaną ścieżką kształcenia lub nauczaniem indywidualnym;
- e) dostosowanie organizacji egzaminu maturalnego do potrzeb ucznia;

7) uczniowie w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej (związanej z problemami rówieśniczymi, rodzinnymi, zdrowotnymi itp.);

- a) po uzyskaniu informacji o problemach ucznia, otoczenie ucznia ustalonymi z nim (lub rodzicami) sposobami pomocy;
- b) dostosowanie podejmowanych działań do potrzeb ucznia (rozmowy z wychowawcą, pedagogiem, psychologiem; ustalenie z nauczycielami sposobów wspierania ucznia);

- c) w sytuacji poważniejszych problemów ucznia zorganizowanie spotkania Zespołu Nauczycieli Uczących Klasę (z możliwością udziału rodzica) i omówienie problemów i potrzeb ucznia;
 - e) jeżeli istnieje taka potrzeba wpisanie informacji o rodzaju problemów i potrzebie udzielania uczniowi wsparcia w e-dziennik (przez wychowawcę lub pedagoga);
 - d) w sytuacji zauważenia przez nauczycieli niepokojących zachowań ucznia, rozmowa z rodzicami, w razie potrzeby zalecenie kontaktu ze specjalistą;
 - e) dostosowanie organizacji egzaminu maturalnego do potrzeb ucznia;
- 8) uczniowie z niepowodzeniami edukacyjnymi;
- a) nauczyciel uczący przedmiotu, z którego uczeń osiąga oceny niedostateczne rozmawia z uczniem o przyczynach i ustalają sposoby nadrobienia zaległości / poprawy ocen;
 - b) nauczyciel uczący przedmiotu, z którego uczeń osiąga oceny niedostateczne informuje o tym fakcie wychowawcę klasy;
 - c) w trakcie konsultacji lub wywiadówki nauczyciel spotyka się z rodzicem ucznia i ustalają sposoby rozwiązania problemów;
 - d) jeżeli uczeń z większej ilości przedmiotów otrzymuje oceny niedostateczne, wychowawca ustala z nim przyczyny tej sytuacji i sposoby rozwiązywania problemów (np. rozmowa z pedagogiem);
 - e) w przypadku dużych problemów edukacyjnych organizowane jest spotkanie ucznia i jego rodziców z wychowawcą, pedagogiem, psychologiem i nauczycielami przedmiotów, z których uczeń osiąga oceny niedostateczne; wspólnie ustalane są sposoby rozwiązania trudności;
- 9) uczniowie pochodzący ze środowisk, w których występują zaniedbania związane z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego i kontaktami środowiskowymi:
- a) rozpoznanie sytuacji ucznia w trakcie rozmowy z uczniem i/lub jego rodzicami przez wychowawcę, pedagoga, psychologa lub nauczyciela;
 - b) ustalenie z uczniem / rodzicem sposobów pomocy;
 - c) udzielenie uczniowi / rodzicowi informacji o możliwych formach pomocy udzielanych przez instytucje zewnętrzne (specjalistyczne przychodnie, poradnie i ośrodki; pomoc finansowa itp.);
 - d) jeżeli istnieje taka potrzeba zwołanie Zespołu Nauczycieli Uczących Klasę i podjęcie wspólnych ustaleń dotyczących sposobów udzielania wsparcia uczniowi;
 - e) jeżeli istnieje taka potrzeba podjęcie działań formalnych (np. założenie Niebieskiej Karty, kontakt z ośrodkiem pomocy społecznej itp.);
- 10) uczniowie z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związane z wcześniejszym kształceniem za granicą:

- a) przyjęcie ucznia do szkoły zgodnie z przepisami zawartymi w aktualnie obowiązującym *Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw*,
- b) rozpoznanie u ucznia poziomu znajomości języka polskiego i wiedzy z zakresu przedmiotów nauczanych w klasie o danym profilu;
- c) ustalenie sposobów pomocy uczniowi:
- bieżące sprawdzanie, czy uczeń rozumie treści przekazywane na lekcji;
 - objęcie dodatkowymi zajęciami / konsultacjami na terenie szkoły;
 - wystąpienie do organu prowadzącego o przyznanie dodatkowych zajęć lekcyjnych z języka polskiego oraz dodatkowych zajęć wyrównawczych z innego przedmiotu, z którego nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne stwierdził konieczność uzupełnienia różnic programowych;
 - podjęcie działań ułatwiających uczniowi zaaklimatyzowanie się w nowym środowisku.